

HS. 5.1.5-03

เอกสารข้อมูลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีการศึกษา 2567

ด้านวิจัย

Knowledge Topic : กระบวนการและเทคนิคการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มีคุณภาพ

หัวข้อย่อย

ครั้งที่	ประเด็นย่อย
1.	การเลือกหัวข้อและโจทย์วิจัยที่มีคุณค่า - วิธีคิดเพื่อหาหัวข้อที่น่าสนใจและทันสมัย - เชื่อมโยงกับปัญหาหรือประเด็นที่กำลังเป็นที่สนใจในวงวิชาการ
2.	การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review) อย่างเป็นระบบ - เทคนิคการค้นหางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - การวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อต่อยอดงานเดิม
3.	การออกแบบวิจัยให้มีความน่าเชื่อถือ - การเลือกวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ หรือผสมผสาน - การกำหนดตัวแปร กลุ่มตัวอย่าง และเครื่องมือวิจัยอย่างเหมาะสม
4.	การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้อง - การใช้สถิติหรือโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล (เช่น SPSS, R, NVivo) - การตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของข้อมูล
5.	โครงสร้างมาตรฐานของบทความวิจัย - ส่วนประกอบของบทความ (บทนำ วิธีวิจัย ผลการวิจัย อภิปราย สรุป อ้างอิง) - ความแตกต่างของโครงสร้างตามแต่ละสาขาวิชา
6.	เทคนิคการเขียนเชิงวิชาการที่ชัดเจนและกระชับ - การใช้ภาษาเชิงวิจัยที่ถูกต้อง - วิธีหลีกเลี่ยงการเขียนที่กำกวม ซ้ำซ้อน หรือไม่เป็นวิชาการ
7.	การอ้างอิงและการป้องกันการลอกเลียน (Plagiarism) - มาตรฐานการอ้างอิง (APA, MLA, IEEE ฯลฯ) - การใช้เครื่องมือช่วยตรวจสอบการคัดลอกผลงาน
8.	การเลือกวารสารวิชาการที่เหมาะสม - เกณฑ์การพิจารณาวารสาร (Impact Factor, TCI, Scopus, SJR) - เทคนิคการประเมินความน่าเชื่อถือของวารสาร (หลีกเลี่ยง predatory journal)

9.	กระบวนการส่งบทความและการตอบกลับจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) • การเตรียมต้นฉบับและไฟล์แนบที่ถูกต้อง • วิธีเขียนจดหมายตอบกลับคำวิจารณ์ของ Reviewer อย่างมืออาชีพ
10.	การพัฒนาตนเองเพื่อความต่อเนื่องในการทำวิจัยและตีพิมพ์ • การสร้างเครือข่ายวิจัย (Research Network) • การวางแผนวิจัยระยะยาวเพื่อเพิ่มจำนวนและคุณภาพบทความตีพิมพ์

บันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ครั้งที่ 1: 7/07/2567

ณ ห้องประเสริฐเสนา มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

ผู้เข้าร่วมการแลกเปลี่ยน

1. ผศ.ดร.กฤษณะ	ดาราเรือง
2. ดร.ดาริน	รุ่งกลิ่น
3. ผศ.จารุวรรณ	กมลสินธุ์
4. ผศ.เนาวรัตน์	ปิ่นอำนาจ
5. ดร.สุรพงษ์	วิริยะ
6. อาจารย์อุทัยวรรณ	แก้วตะคุ
7. ผศ.ดร.โยธิน	ศรีโสภา
8. ผศ.ดร.สิทธิพร	เขาอุ่น
9. ผศ.ปองปรีดา	ทองมาดี

หัวข้อ : การเลือกหัวข้อและโจทย์วิจัยที่มีคุณค่า

1.ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	สำหรับผม เวลาจะเลือกหัวข้อวิจัย ผมเริ่มจากการดูปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในองค์กร เช่น เรื่องการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง หรือการพัฒนาศักยภาพคนในองค์กร หัวข้อพวกนี้เป็นปัญหาเชิงปฏิบัติที่ทันสมัยและยังต่อยอดเชิงทฤษฎีได้ด้วย เวลาเขียนบทความก็จะมีทั้งคุณค่าทางวิชาการและคุณค่าทางการประยุกต์จริง
2.ดร.ดาริน รุ่งกลิ่น	เห็นด้วยค่ะ แต่ดิฉันจะเน้นไปที่ <i>Trend</i> ของโลก เช่น ความยั่งยืน (Sustainability) หรือ Digital Transformation ถ้าเราจับประเด็นใหญ่ๆ แล้วมาปรับให้สอดคล้องกับบริบทไทย มันจะทำให้งานวิจัยเรามีทั้งความร่วมมือและน่าสนใจสำหรับวารสารนานาชาติ
3.ผศ.จารุวรรณ กมลสินธุ์	เวลาคิดหัวข้อ ดิฉันจะเริ่มจากการทบทวนวรรณกรรมค่ะ ดูว่างานวิจัยก่อนหน้านี้เขาพูดถึงอะไร แล้วมีช่องว่างอะไรที่ยังไม่มีใครทำ ถ้าเราเจอ <i>gap</i> ตรงนั้นแล้วต่อยอด จะทำให้งานมีคุณค่าและไม่ซ้ำใคร

4.ผศ.เนาวรัตน์ ปิ่นอำนาจ	ในสาย IT คิดว่าหัวข้อวิจัยควรมาจากการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เช่น AI, Cybersecurity หรือ Metaverse พวกนี้กำลังมาแรง ถ้าเราเลือกหัวข้อที่เชื่อมโยงกับการใช้งานจริง ไม่ว่าจะเป็นด้านธุรกิจ การศึกษา หรือสังคม จะมีโอกาสตีพิมพ์ง่ายขึ้น เพราะมันเป็นเรื่องที่น่าสนใจ
5.ดร.สุรพงษ์ วิริยะ	ขอเสริมครับ บางครั้งหัวข้อไม่ได้ต้องใหม่ที่สุด แต่ต้องมีประโยชน์ที่สุด เช่น การพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ หรือระบบสารสนเทศที่ช่วยการตัดสินใจ สิ่งเหล่านี้เป็นโจทย์ที่ตอบโจทย์ปัญหาในสังคมจริง เวลาเสนอวารสารก็จะเห็นคุณค่าของงานเรา
6.อาจารย์อุทัยวรรณ แก้วตะคุ	เห็นด้วยค่ะ และอยากเพิ่มว่า หัวข้อในสาย IT มักต้องจับ Use Case ที่ชัดเจน เช่น ทำไมต้องพัฒนา ทำแล้วใครได้ประโยชน์ การอธิบายประเด็นนี้ให้ชัดคือสิ่งที่จะทำให้งานน่าสนใจและผ่านการตีพิมพ์ได้ง่ายขึ้น
7.ผศ.ดร.โยธิน ศรีโสภา	เวลาคิดหัวข้อวิจัยจะมองจากปัญหาในแวดวงการศึกษา ก่อน เช่น ปัญหาการเรียนรู้ของนักศึกษา การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ หัวข้อเหล่านี้ถ้าเราเชื่อมกับทฤษฎีทางการศึกษาและประยุกต์ในบริบทของมหาวิทยาลัยไทย จะทำให้บทความมีความน่าสนใจมากขึ้น
8.ผศ.ดร.สิทธิพร เขาอู่	ใช่ครับ และอีกอย่างที่ผมมักใช้คือการอ้างอิงนโยบายการศึกษาของประเทศ เช่น นโยบาย Thailand 4.0 หรือ Lifelong Learning ถ้าเราเอาปัญหาที่เกี่ยวกับนโยบายมาเป็นโจทย์วิจัย จะทำให้งานมีน้ำหนักและน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น
9.ผศ.ปองปรีดา ทองมาดี	สำหรับมุมมองของผม การเลือกหัวข้อวิจัยต้องมองที่ ความเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายครับ เช่น กฎหมายดิจิทัล กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) หรือกฎหมายระหว่างประเทศใหม่ๆ ถ้าเราเลือกโจทย์ที่ตอบโจทย์ปัญหาสังคมและกฎหมายที่ยังถกเถียงอยู่ งานวิจัยนั้นก็จะมีคุณค่าและถูกหยิบไปอ้างอิงต่อมากขึ้น

สรุป

ประเด็น : การเลือกหัวข้อและโจทย์วิจัยที่มีคุณค่า จากอาจารย์ จำนวน 9 ท่าน

1. เริ่มจากปัญหาที่แท้จริงในบริบทการทำงานหรือสังคม

- สังเกตปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในองค์กร การศึกษา หรือสังคม แล้วนำมาพัฒนาเป็นโจทย์วิจัย
- หัวข้อที่ตอบโจทย์ความต้องการจริงจะมีทั้งคุณค่าทางวิชาการและประโยชน์เชิงปฏิบัติ

2. เชื่อมโยงกับกระแสและแนวโน้มระดับโลก

- จับประเด็นที่กำลังเป็นที่สนใจ เช่น Digital Transformation, Sustainability, AI, Cybersecurity
- ปรับให้สอดคล้องกับบริบทไทยหรือท้องถิ่น เพื่อเพิ่มความร่วมมือและความเป็นสากล

3. ค้นหา “ช่องว่าง” ของงานวิจัย (Research Gap)

- ศึกษางานวิจัยเดิม วิเคราะห์ว่ายังมีประเด็นใดที่ยังไม่ได้รับการศึกษาอย่างเพียงพอ
- การเลือกหัวข้อที่เติมเต็มช่องว่างจะช่วยสร้างคุณค่าทางวิชาการและเพิ่มโอกาสในการตีพิมพ์

4. เลือกหัวข้อที่มีประโยชน์และนำไปใช้ได้จริง

- แม้หัวข้อจะไม่ใช่วิธีใหม่ที่สุด แต่ถ้ามีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาสังคม องค์กร หรือภาคการศึกษา ก็ถือว่ามีคุณค่า
- ตัวอย่างเช่น การพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ หรือระบบสารสนเทศสนับสนุนการตัดสินใจ

5. กำหนด Use Case ที่ชัดเจน

- อธิบายว่าทำไมต้องทำวิจัยเรื่องนี้ ใครจะได้ประโยชน์ และจะนำไปใช้อย่างไร
- การมีบริบทการใช้ที่ชัดเจนจะช่วยให้บทความมีความน่าสนใจและน่าเชื่อถือ

6. เชื่อมโยงกับนโยบายหรือยุทธศาสตร์ระดับประเทศ

- ใช้นโยบายสำคัญ เช่น Thailand 4.0, การเรียนรู้ตลอดชีวิต, Smart Education มาเป็นกรอบคิด
- จะทำให้งานวิจัยมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศและเพิ่มสำคัญของหัวข้อ

7. เลือกประเด็นที่อยู่ระหว่างการถกเถียงหรือเปลี่ยนแปลง

- โดยเฉพาะในด้านกฎหมายหรือข้อบังคับใหม่ๆ เช่น PDPA, กฎหมายดิจิทัล
- งานวิจัยที่ตอบโจทย์ประเด็นเหล่านี้จะเป็นที่สนใจของนักวิชาการและผู้ปฏิบัติในสังคม

หัวข้อและโจทย์วิจัยที่มีคุณค่าควรเป็น การบูรณาการระหว่างปัญหาจริง + ช่องว่างงานวิจัย + แนวโน้มโลก + นโยบายประเทศ + ประโยชน์เชิงปฏิบัติ หากนักวิจัยสามารถกำหนดโจทย์โดยคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ จะทำให้บทความมีความใหม่ มีคุณค่า และมีโอกาสได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มีคุณภาพสูงขึ้น

อาจารย์ปานทิพย์ แสนสง

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ /ผู้สรุป

บันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ครั้งที่ 2: 4/08/2567

ณ ห้อง 431 มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

ผู้เข้าร่วมการแลกเปลี่ยน

1. ผศ.ดร.กฤษณะ	ดาราเรือง
2. ดร.ดาริน	รุ่งกลิ่น
3. ผศ.จารุวรรณ	กมลสินธุ์
4. ผศ.เนาวรัตน์	ปิ่นอำนาจ
5. ดร.สุรพงษ์	วิริยะ
6. อาจารย์อุทัยวรรณ	แก้วตะคุ
7. ผศ.ดร.โยธิน	ศรีโสภา
8. ผศ.ดร.สิทธิพร	เขาอู่
9. ผศ.ปองปรีดา	ทองมาดี

หัวข้อ : การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review) อย่างเป็นระบบ

1.ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	ผมอยากเริ่มจากมุมมองการเลือกประเด็นงานวิจัยนะครับ ถ้าเราจะทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ สิ่งสำคัญคือการกำหนดกรอบปัญหาให้ชัดเจนก่อน ว่าเราจะศึกษาเรื่องใด ขอบเขตแค่ไหน และเน้นไปที่การเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมกับประเด็นใหม่ที่เรากำลังต้องการศึกษา
2.อาจารย์อุทัยวรรณ แก้วตะคุ	ในมุมมอง IT อยากแนะนำเครื่องมือช่วยจัดการข้อมูลค่ะ เช่น โปรแกรม EndNote หรือ Mendeley ช่วยเก็บ จัดเรียง และอ้างอิงเอกสารได้อย่างเป็นระบบ จะทำให้งานเราแม่นยำและประหยัดเวลา
3.ผศ.จารุวรรณ กมลสินธุ์	ในงานวิจัยด้านธุรกิจ ดิฉันเห็นว่าฐานข้อมูลที่ใช้ค้นหาสำคัญมาก ต้องเลือกใช้ฐานข้อมูลสากลที่น่าเชื่อถือ เช่น Scopus, Web of Science หรือ Elsevier เพื่อให้ได้วรรณกรรมที่เป็นปัจจุบันและมีคุณภาพค่ะ
4.ผศ.เนาวรัตน์ ปิ่นอำนาจ	คิดว่าเราควรใช้ซอฟต์แวร์วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณร่วมด้วย เช่น NVivo, R หรือ Python เพื่อช่วยวิเคราะห์แนวโน้มของวรรณกรรมและจัดหมวดหมู่ข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น

5.ดร.สุรพงษ์ วริยะ	ผมขอเพิ่มเติมเรื่อง AI ครับ ตอนนี้เครื่องมือที่ช่วยสรุปวรรณกรรมอัตโนมัติ หรือตรวจสอบการซ้ำซ้อน เช่น ChatGPT, Elicit หรือ Turnitin การใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ทำให้การทบทวนวรรณกรรมมีประสิทธิภาพและป้องกันปัญหาการลอกเลียนได้
6.ดร.ดาริน รุ่งกลิ่น	เสริมว่า การทบทวนวรรณกรรมไม่ใช่แค่การสรุปงานวิจัยที่ผ่านมา แต่ต้องวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อตอบให้ได้ว่ามีช่องว่างความรู้ตรงไหน และงานวิจัยของเราจะไปเติมเต็มจุดนั้นได้อย่างไร
7.ผศ.ดร.โยธิน ศรีโสภา	อยากเน้นเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม เวลาเราทบทวนวรรณกรรมต้องระบุแหล่งที่มาชัดเจน ไม่คัดลอกตัดแปะ และควรเขียนให้เป็นภาษาของเราเอง การเคารพผลงานวิจัยผู้อื่นถือเป็นสิ่งสำคัญมาก
8.ผศ.ปองปรีดา ทองมาดี	ในด้านกฎหมาย ความถูกต้องของการอ้างอิงถือว่าสำคัญมาก การเลือกเอกสารต้องเป็นเอกสารที่มาจากหน่วยงานทางการ เช่น รัฐบาล ศาล หรือองค์กรสากล เพราะจะช่วยให้การทบทวนมีความน่าเชื่อถือ
9.ผศ.ดร.สิทธิพร เขาคุ่ม	ในมุมมองของรัฐศาสตร์ การทบทวนวรรณกรรมที่ดีต้องเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงหรือประเด็นนโยบายที่เกิดขึ้นปัจจุบัน เพื่อให้งานวิจัยมีความร่วมสมัยและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

สรุป

จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของอาจารย์ทั้ง 9 ท่าน สามารถสรุปเป็นแนวทางที่ผู้วิจัยสามารถนำไปปรับใช้ได้ดังนี้

1. กำหนดกรอบปัญหาและขอบเขตให้ชัดเจน ก่อนเริ่มทบทวนวรรณกรรม
2. เลือกฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน เช่น Scopus, Web of Science
3. วิเคราะห์และสังเคราะห์วรรณกรรม ไม่ใช่แค่สรุป เพื่อหาช่องว่างความรู้
4. ใช้เครื่องมือจัดการเอกสารอ้างอิง เช่น EndNote หรือ Mendeley
5. ประยุกต์ใช้ซอฟต์แวร์วิเคราะห์ข้อมูลและ AI เพื่อจัดหมวดหมู่ ตรวจสอบ และสรุปข้อมูล
6. คำนึงถึงความถูกต้องของการอ้างอิงและความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล โดยเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและนโยบาย
7. ยึดถือจริยธรรมทางการวิจัย เขียนด้วยภาษาของตนเอง และอ้างอิงแหล่งที่มาอย่างถูกต้อง
8. เชื่อมโยงวรรณกรรมกับสถานการณ์จริงและการนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อเพิ่มคุณค่าในการตีพิมพ์

อาจารย์ปานทิพย์ แสนสง
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ
ผู้สรุป

บันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ครั้งที่ 3: 22/09/2567

ณ ห้องประเสริฐเสวนา มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

ผู้เข้าร่วมการแลกเปลี่ยน

1. ผศ.ดร.กฤษณะ	ดาราเรือง
2. ดร.ดาริน	รุ่งกลิ่น
3. ผศ.จารุวรรณ	กมลสินธุ์
4. ผศ.เนาวรัตน์	ปิ่นอำนาจ
5. ดร.สุรพงษ์	วิริยะ
6. อาจารย์อุทัยวรรณ	แก้วตะคุ
7. ผศ.ดร.โยธิน	ศรีโสภา
8. ผศ.ดร.สิทธิพร	เขาคูน
9. ผศ.ปองปรีดา	ทองมาดี

หัวข้อ : การออกแบบวิจัยให้มีความน่าเชื่อถือ

1.ดร.สุรพงษ์ วิริยะ	สำหรับมุม IT ผมแนะนำให้ใช้ซอฟต์แวร์ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล เช่น SPSS, R หรือ Python เพื่อเพิ่มความถูกต้องในการคำนวณและลดข้อผิดพลาดในการประมวลผลครับ
2.ดร.ดาริน รุ่งกลิ่น	คิดว่าเรื่องความถูกต้องของการวัดตัวแปรก็สำคัญนะ ต้องเลือกเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบความตรงและความเชื่อมั่นแล้ว ไม่งั้นนั่นผลการวิจัยจะถูกตั้งคำถามได้ง่าย
3.ผศ.จารุวรรณ กมลสินธุ์	ดิฉันขอเสริมว่า การเลือกวิธีวิจัยต้องสอดคล้องกับโจทย์นะ เช่น ถ้าเราต้องการหาความสัมพันธ์ควรใช้เชิงปริมาณ แต่ถ้าต้องการเข้าใจปรากฏการณ์เชิงลึก ควรเลือกเชิงคุณภาพ การเลือกวิธีที่เหมาะสมจะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของงานได้มาก
4.ผศ.เนาวรัตน์ ปิ่นอำนาจ	ขอเสริมเรื่องการสุ่มตัวอย่าง การออกแบบวิธีการสุ่มที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย จะช่วยให้ผลวิจัยมีความเป็นตัวแทนของประชากรจริง ทำให้งานมีน้ำหนักและน่าเชื่อถือมากขึ้น
5.ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	ผมมองว่าการออกแบบวิจัยที่น่าเชื่อถือ ต้องเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์และคำถามวิจัยที่ชัดเจนครับ ถ้าตั้งโจทย์ไม่ชัด การออกแบบ

	ขั้นต่อไปก็จะสันคลอน งานวิจัยจึงควรมีความสอดคล้องตั้งแต่แนวคิด ทฤษฎี ไปจนถึงวิธีการศึกษา
6.อาจารย์อุทัยวรรณ แก้วตะคุ	เราควรใช้เครื่องมือดิจิทัลและ AI ช่วยตรวจสอบ เช่น โปรแกรม ตรวจสอบการลอกเลียน (Plagiarism Check) หรือ AI ที่ช่วยวิเคราะห์ รูปแบบข้อมูล สิ่งเหล่านี้ช่วยเพิ่มความโปร่งใสและความเชื่อมั่นใน งานวิจัยได้ค่ะ
7.ผศ.ปองปรีดา ทองมาตี	ในงานวิจัยทางกฎหมาย ผมคิดว่าความน่าเชื่อถืออยู่ที่การใช้ข้อมูลจาก แหล่งที่เป็นทางการ เช่น พระราชบัญญัติ คำพิพากษาศาลฎีกา หรือ รายงานราชการ ถ้าใช้ข้อมูลไม่เป็นทางการ งานวิจัยจะถูกตั้งข้อสงสัยได้ ง่ายครับ
8.ผศ.ดร.สิทธิพร เขาอุ่น	ในมุมรัฐศาสตร์ ผมมองว่าการออกแบบวิจัยต้องเชื่อมโยงกับสถานการณ์ จริงหรือปัญหาสังคม การอธิบายวิธีการเก็บข้อมูลให้โปร่งใสและสามารถ ตรวจสอบได้ จะช่วยสร้างความเชื่อถือจากผู้อ่านครับ
9.ผศ.ดร.โยธิน ศรีโสภา	อยากย้ำเรื่องจริยธรรม แม้งานเราจะออกแบบดีแค่ไหน แต่ถ้าไม่ปฏิบัติ ตามจรรยาบรรณ เช่น ไม่ขออนุญาตผู้ให้ข้อมูล หรือใช้ข้อมูลโดยไม่แจ้ง ผลงานก็จะขาดความน่าเชื่อถือทันที

สรุป

จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของอาจารย์ทั้ง 9 ท่าน สามารถสรุปเป็นแนวทางปฏิบัติที่ช่วยให้งานวิจัยมีความ
น่าเชื่อถือและพร้อมต่อการตีพิมพ์ ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์และคำถามวิจัยอย่างชัดเจน เพื่อเป็นกรอบที่มั่นคงในการออกแบบงานวิจัย
2. เลือกวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับโจทย์และลักษณะปัญหา ระหว่างเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ หรือแบบผสม
3. ใช้เครื่องมือวิจัยที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อมั่น เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของผลลัพธ์
4. ใช้เทคโนโลยีและซอฟต์แวร์วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อลดความผิดพลาดและเพิ่มความถูกต้อง
5. ออกแบบการสุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบ ให้เป็นตัวแทนของประชากรเป้าหมาย
6. เลือกแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและเป็นทางการ โดยเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและนโยบาย
7. ยึดถือจริยธรรมงานวิจัย เคารพสิทธิของผู้ให้ข้อมูล และป้องกันการละเมิดจรรยาบรรณ
8. เชื่อมโยงงานวิจัยกับสถานการณ์จริงและอธิบายขั้นตอนวิธีการอย่างโปร่งใส เพื่อให้สามารถ
ตรวจสอบได้

อาจารย์ปานทิพย์ แสนสง
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ
ผู้สรุป

บันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ครั้งที่ 4: 27/10/2567

ณ ห้อง 431 มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

ผู้เข้าร่วมการแลกเปลี่ยน

1. ผศ.ดร.กฤษณะ	ดาราเรือง
2. ดร.ดาริน	รุ่งกลิ่น
3. ผศ.จารุวรรณ	กมลสินธุ์
4. ผศ.เนาวรัตน์	ปิ่นอำนาจ
5. ดร.สุรพงษ์	วิริยะ
6. อาจารย์อุทัยวรรณ	แก้วตะคุ
7. ผศ.ดร.โยธิน	ศรีโสภา
8. ผศ.ดร.สิทธิพร	เขาอูน
9. ผศ.ปองปรีดา	ทองมาดี

หัวข้อ : การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้อง

1.ผศ.เนาวรัตน์ ปิ่นอำนาจ	ในมุม IT มองว่าการเก็บข้อมูลควรใช้ระบบดิจิทัลเข้ามาช่วย เช่น Google Form, ระบบฐานข้อมูลออนไลน์ หรือแอปพลิเคชันเก็บข้อมูลภาคสนาม สิ่งเหล่านี้ช่วยลดข้อผิดพลาดและทำให้ข้อมูลถูกบันทึกอย่างเป็นระบบ
2.ดร.ดาริน รุ่งกลิ่น	การเก็บข้อมูลเชิงธุรกิจ เราต้องเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ตรงกับปัญหาที่ศึกษา และควรใช้แบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ จะทำให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น
3.ผศ.จารุวรรณ กมลสินธุ์	เสริมว่า การเก็บข้อมูลไม่ใช่เรื่องปริมาณอย่างเดียว แต่คุณภาพสำคัญกว่า ถ้าเราได้ข้อมูลเยอะแต่ไม่ตรงประเด็น การวิเคราะห์ก็ไม่สามารถให้คำตอบได้ ดังนั้นควรเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนและตรงกับโจทย์
4.ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	พื้นฐานนะครับ การเก็บข้อมูลที่ดีต้องวางแผนล่วงหน้า ตั้งแต่กำหนดว่าจะเก็บข้อมูลจากใคร ใช้วิธีไหน และต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย ถ้าเราไม่วางแผนไว้ก่อน ข้อมูลที่ได้อาจกระจัดกระจายและวิเคราะห์ต่อได้ยาก

5.ดร.สุรพงษ์ วิริยะ	ใช้ครับ และเมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว ต้องใช้โปรแกรมวิเคราะห์ที่เหมาะสม เช่น SPSS, R หรือ Python เพื่อประมวลผลให้ถูกต้อง และควรตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนวิเคราะห์ทุกครั้ง เช่น การตรวจ Missing Data หรือ Outlier
6.อาจารย์อุทัยวรรณ แก้วตะคุ	ขอเพิ่มอีกจุดค่ะ ตอนนี้ AI เข้ามามีบทบาทมาก เครื่องมืออย่าง NVivo ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ หรือ AI-based tools ที่ช่วยทำ Data Cleaning อัตโนมัติ ทำให้การวิเคราะห์แม่นยำและลดเวลาได้เยอะ
7.ผศ.ปองปรีดา ทองมาตี	ในด้านกฎหมาย ความถูกต้องของข้อมูลเป็นหัวใจเลยครับ ต้องใช้ข้อมูลจากแหล่งที่เป็นทางการ เช่น เอกสารกฎหมาย คำพิพากษา หรือรายงานราชการ การเก็บข้อมูลจากแหล่งที่ไม่น่าเชื่อถืออาจทำให้งานวิจัยถูกโต้แย้งได้ง่าย
8.ผศ.ดร.สิทธิพร เขาอุ่น	ในแง่รัฐศาสตร์ การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลต้องพิจารณาความเป็นจริงทางสังคมด้วยครับ เช่น การเก็บข้อมูลความคิดเห็นทางการเมือง ควรมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ และอธิบายวิธีการวิเคราะห์อย่างโปร่งใส เพื่อให้ผู้อ่านมั่นใจว่าผลวิจัยสะท้อนสถานการณ์จริง
9.ผศ.ดร.โยธิน ศรีโสภา	เน้นเรื่องจริยธรรม เวลาที่เราเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล ต้องขออนุญาต และอธิบายวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน รวมถึงการเก็บข้อมูลควรเคารพสิทธิและความเป็นส่วนตัวของผู้ตอบ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือและไม่ละเมิดสิทธิ

สรุป/แนวปฏิบัติ

จากการแลกเปลี่ยนของอาจารย์ทั้ง 9 ท่าน สามารถสรุปเป็นแนวทางปฏิบัติที่ช่วยให้งานวิจัยมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ดังนี้

1. **วางแผนการเก็บข้อมูลล่วงหน้า** โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย วิธีการ และเครื่องมือที่ชัดเจน
2. **เลือกเครื่องมือที่มีคุณภาพและตรวจสอบแล้ว** เช่น แบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการทดสอบความตรงและความเชื่อมั่น
3. **ใช้เทคโนโลยีและระบบดิจิทัลช่วยจัดการข้อมูล** เพื่อความถูกต้องและเป็นระบบ
4. **ตรวจสอบคุณภาพข้อมูลก่อนการวิเคราะห์** เช่น Missing Data, Outlier และเลือกโปรแกรมวิเคราะห์ที่เหมาะสม

5. ประยุกต์ใช้ AI และซอฟต์แวร์สมัยใหม่ เช่น NVivo หรือ AI tools เพื่อช่วยวิเคราะห์และจัดการข้อมูล
6. ใช้ข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือและเป็นทางการ โดยเฉพาะงานวิจัยด้านกฎหมายและนโยบาย
7. ยึดถือจริยธรรมการวิจัยและคุ้มครองสิทธิผู้ให้ข้อมูล เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือของงาน
8. อธิบายวิธีการเก็บและวิเคราะห์อย่างโปร่งใส เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและสามารถตรวจสอบได้

อาจารย์ปานทิพย์ แสนสง
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ
ผู้สรุป

บันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
ครั้งที่ 5: 17/11/2567
ณ ห้องประเสริฐเสวนา มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

ผู้เข้าร่วมการแลกเปลี่ยน

1. ผศ.ดร.กฤษณะ	ดาราเรือง
2. ดร.ดาริน	รุ่งกลิ่น
3. ผศ.จารุวรรณ	กมลสินธุ์
4. ผศ.เนาวรัตน์	ปิ่นอำนาจ
5. ดร.สุรพงษ์	วิริยะ
6. อาจารย์อุทัยวรรณ	แก้วตะคุ
7. ผศ.ดร.โยธิน	ศรีโสภา
8. ผศ.ดร.สิทธิพร	เขาอุ่น
9. ผศ.ปองปรีดา	ทองมาตี

หัวข้อ : โครงสร้างมาตรฐานของบทความวิจัย

1.ดร.ดาริน รุ่งกลิ่น	ดิฉันอยากเน้นบทนำค่ะ เพราะเป็นส่วนแรกที่ผู้อ่านจะตัดสินใจว่าจะอ่านต่อหรือไม่ บทนำที่ดีต้องบอกได้ว่าเราศึกษาเรื่องอะไร ทำไมเรื่องนี้ถึงสำคัญ และมีช่องว่างความรู้ตรงไหนที่เราจะเติมเต็ม
2.ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	ผมมองว่าการเขียนบทความวิจัยที่ดี ควรเริ่มจากการวางโครงสร้างให้ชัดเจนครับ โดยทั่วไปก็จะมี บทคัดย่อ บทนำ วัตถุประสงค์ วิธีการ ผลการวิจัย และสรุป แต่สิ่งที่สำคัญคือความเชื่อมโยงของแต่ละส่วน ต้องลื่นไหลและต่อเนื่อง
3.ดร.สุรพงษ์ วิริยะ	ในมุม IT ผมมองว่าส่วนวิธีการวิจัยเป็นหัวใจครับ ต้องบอกให้ชัดเจนว่าใช้วิธีอะไร เก็บข้อมูลจากใคร ใช้เครื่องมืออะไร และวิเคราะห์อย่างไร เพื่อให้ผู้อื่นสามารถทำซ้ำได้
4.ผศ.เนาวรัตน์ ปิ่นอำนาจ	อยากเสริมเรื่องผลการวิจัย ควรนำเสนอด้วยตารางหรือกราฟ เพื่อให้เห็นภาพชัดเจน และต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ รวมถึงตอบโจทย์คำถามวิจัยที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้น
5.ผศ.จารุวรรณ กมลสินธุ์	คิดว่าส่วนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องหรือ Literature Review ก็ควรเขียนอย่างเป็นระบบ ไม่ใช่แค่สรุปงานเก่า แต่ต้องสังเคราะห์ออกมาให้เห็นชัดว่ามีประเด็นอะไรที่ยังไม่ถูกศึกษา

6.อาจารย์อุทัยวรรณ แก้วตะคุ	พูดถึง Discussion ค่ะ ส่วนนี้ไม่ใช่แค่สรุปผล แต่ต้องอธิบายว่าผลที่เราเจอหมายถึงอะไร เปรียบเทียบกับงานเก่าที่ศึกษาไว้แล้วอย่างไร และมีนัยต่อทฤษฎีหรือการปฏิบัติจริงแค่ไหน
7.ผศ.ดร.โยธิน ศรีโสภา	เรื่องภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ควรเขียนให้กระชับ ชัดเจน และตรงประเด็น ไม่ใช่ภาษาพูดหรือภาษาที่กำกวม เพื่อให้บทความดูเป็นวิชาการและอ่านง่าย
8.ผศ.ดร.สิทธิพร เขาคูน	สุดท้ายผมคิดว่าส่วนสรุปและข้อเสนอแนะก็มีความสำคัญ เพราะเป็นส่วนที่บอกว่าผลวิจัยของเรามีคุณค่าอย่างไร และจะนำไปใช้ได้จริงแค่ไหน ทั้งในเชิงทฤษฎี เจริญนโยบาย หรือเชิงปฏิบัติ
9.ผศ.ปองปรีดา ทองมาตี	ในมุมมองกฎหมาย ผมคิดว่าส่วนการอ้างอิงก็สำคัญไม่แพ้กัน ต้องใช้รูปแบบมาตรฐานของวารสารที่กำหนด และควรอ้างอิงจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ ไม่ว่าจะเป็นบทกฎหมาย หนังสือวิชาการ หรือวารสารวิจัย

สรุป

จากการแลกเปลี่ยนของอาจารย์ทั้ง 9 ท่าน สามารถสรุปเป็นแนวปฏิบัติที่ช่วยให้บทความวิจัยมีโครงสร้างมาตรฐานและน่าเชื่อถือ ดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างหลักให้ชัดเจนและต่อเนื่อง ตั้งแต่บทคัดย่อ บทนำ วิธีการ ผลการวิจัย และสรุป
2. เขียนบทนำอย่างน่าสนใจและมีเหตุผล โดยแสดงความสำคัญและช่องว่างความรู้ที่ต้องการศึกษา
3. ทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้และชี้ให้เห็นประเด็นที่ยังขาด
4. อธิบายวิธีการวิจัยอย่างละเอียดและตรวจสอบได้ รวมถึงกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ และการวิเคราะห์
5. นำเสนอผลการวิจัยด้วยความชัดเจน ใช้ตาราง กราฟ หรือแผนภาพประกอบเพื่อให้เข้าใจง่าย
6. อภิปรายผลอย่างมีเหตุผล โดยเชื่อมโยงกับทฤษฎี งานวิจัยเดิม และผลการปฏิบัติจริง
7. อ้างอิงตามมาตรฐานที่วารสารกำหนด และเลือกใช้แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
8. ใช้ภาษาเชิงวิชาการที่กระชับ ชัดเจน และเป็นทางการ
9. สรุปและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อสะท้อนคุณค่าและการนำผลงานไปใช้จริง

อาจารย์ปานทิพย์ แสนสง
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ
ผู้สรุป

บันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
ครั้งที่ 6: 22/12/2567
ณ ห้อง 143 มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

ผู้เข้าร่วมการแลกเปลี่ยน

1. ผศ.ดร.กฤษณะ	ดาราเรือง
2. ดร.ดาริน	รุ่งกลิ่น
3. ผศ.จารุวรรณ	กมลสินธุ์
4. ผศ.เนาวรัตน์	ปิ่นอำนาจ
5. ดร.สุรพงษ์	วิริยะ
6. อาจารย์อุทัยวรรณ	แก้วตะคุ
7. ผศ.ดร.โยธิน	ศรีโสภา
8. ผศ.ดร.สิทธิพร	เขอาุ่น
9. ผศ.ปองปรีดา	ทองมาดี

หัวข้อ : เทคนิคการเขียนเชิงวิชาการที่ชัดเจนและกระชับ

1.ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	ผมคิดว่าการเขียนเชิงวิชาการต้องเริ่มจากโครงสร้างที่ชัดเจน เนื้อหาต้องไหลลื่น ไม่วกวน ถ้าเราใช้ภาษาตรงไปตรงมา จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายและเชื่อมั่นในงานของเรา
2.ดร.ดาริน รุ่งกลิ่น	อยากเน้นว่า คำศัพท์ทางวิชาการต้องใช้ให้ถูกต้องสอดคล้องกับสาขา ไม่ควรใช้ศัพท์ที่ฟุ่มเฟือยหรือคลุมเครือ เพราะจะทำให้บทความดูขาดความเป็นมืออาชีพ
3.ผศ.จารุวรรณ กมลสินธุ์	การเขียนให้กระชับคือการเลือกเฉพาะประเด็นสำคัญ ไม่ใส่รายละเอียดที่ไม่จำเป็น บางครั้งนักวิจัยมักใส่ทุกอย่างที่ค้นพบ แต่จริง ๆ ต้องคัดกรองและเชื่อมโยงให้ตรงกับวัตถุประสงค์
4.ผศ.เนาวรัตน์ ปิ่นอำนาจ	ในมุมมอง เรื่องเทคนิคการเขียนต้องใช้เครื่องมือช่วย เช่น โปรแกรมตรวจแกรมมาร์ หรือ AI ช่วยตรวจสอบความถูกต้องของภาษา เพื่อให้เนื้อหาชัดเจนและสั้นกระชับขึ้น
5.ดร.สุรพงษ์ วิริยะ	ผมเห็นด้วยครับ โดยเฉพาะการเขียนส่วนวิธีวิจัย นักวิจัยควรใช้ภาษาที่ตรงและชัดเจน เช่น บอกชัดเจนว่า ‘ใช้แบบสอบถาม 5 ระดับ’ ไม่ต้องเขียนยืดเยื้อ เพราะความกระชับคือหัวใจ

6.อาจารย์อุทัยวรรณ แก้วตะคุ	การเขียนกราฟ ตาราง หรือภาพประกอบก็คือส่วนหนึ่งของการเขียนเชิงวิชาการที่ชัดเจน เพราะช่วยลดคำอธิบายที่ยืดยาวได้
7.ผศ.ดร.โยธิน ศรีโสภา	มองว่าความชัดเจนและกระชับยังเกี่ยวกับการจัดลำดับประโยคและย่อหน้า ต้องเขียนให้ต่อเนื่อง ไม่กระโดดไปมาจนผู้อ่านตามไม่ทัน
8.ผศ.ดร.สิทธิพร เขาค้อน	ผมอยากเสริมว่า ภาษาที่ใช้ต้องสุภาพ เป็นกลาง และมีเหตุผลสนับสนุนทุกข้ออ้างอิง ความกระชับไม่ได้หมายถึงการตัดเหตุผลออก แต่ต้องย่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายที่สุด
9.ผศ.ปองปรีดา ทองมาตี	ผมคิดว่าการใช้ถ้อยคำที่ตรงตามหลักการ และหลีกเลี่ยงการตีความสองแง่สามง่ามเป็นสิ่งสำคัญ เพราะความชัดเจนจะช่วยลดข้อโต้แย้งหรือความสับสนในการตีความบทความ

สรุป

จากการแลกเปลี่ยนของอาจารย์ทั้ง 9 ท่าน เกี่ยวกับเทคนิคการเขียนเชิงวิชาการที่ชัดเจนและกระชับ ดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างชัดเจน – เขียนตามมาตรฐานบทความวิจัย มีการจัดลำดับเนื้อหาอย่างมีระบบ
2. เลือกใช้ถ้อยคำทางวิชาการที่ถูกต้องและเหมาะสม – หลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำที่คลุมเครือหรือไม่จำเป็น
3. เขียนให้กระชับและตรงประเด็น – นำเสนอเฉพาะสาระสำคัญที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การวิจัย
4. ใช้เครื่องมือเทคโนโลยีช่วยตรวจสอบภาษา – เช่น โปรแกรมตรวจแกรมมาร์ AI หรือซอฟต์แวร์ตรวจสอบความสั้นกระชับของประโยค
5. ใช้สื่อประกอบอย่างเหมาะสม – ตาราง กราฟ หรือแผนภาพ เพื่อลดคำอธิบายที่ซ้ำซ้อน
6. ใช้ถ้อยคำที่สอดคล้องกับหลักวิชา – โดยเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายหรือทฤษฎีที่ต้องอ้างอิงตรงไปตรงมา
7. จัดลำดับความคิดและย่อหน้าให้ต่อเนื่อง – เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายและไม่สับสน
8. ใช้ภาษาอย่างเป็นกลาง สุภาพ และมีเหตุผลรองรับ – เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความเป็นวิชาการ

อาจารย์ปานทิพย์ แสนสง
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ
ผู้สรุป

บันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ครั้งที่ 7: 19/01/2568

ณ ห้องประเสริฐเสวนา มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

ผู้เข้าร่วมการแลกเปลี่ยน

1. ผศ.ดร.กฤษณะ	ดาราเรือง
2. ดร.ดาริน	รุ่งกลิ่น
3. ผศ.จารุวรรณ	กมลสินธุ์
4. ผศ.เนาวรัตน์	ปิ่นอำนาจ
5. ดร.สุรพงษ์	วิริยะ
6. อาจารย์อุทัยวรรณ	แก้วตะคุ
7. ผศ.ดร.โยธิน	ศรีโสภา
8. ผศ.ดร.สิทธิพร	เขาอุ่น
9. ผศ.ปองปรีดา	ทองมาดี

หัวข้อ : การอ้างอิงและการป้องกันการลอกเลียน (Plagiarism)

1.ผศ.จารุวรรณ กมลสินธุ์	การใช้โปรแกรมช่วยตรวจสอบการลอกเลียน เช่น Turnitin ก็ช่วยให้นักวิจัยมั่นใจได้ว่างานเราไม่ได้ไปซ้ำกับใครโดยไม่ตั้งใจ
2.ดร.ดาริน รุ่งกลิ่น	ในสายบริหารธุรกิจ เราเน้นการอ้างอิงข้อมูลจากทั้งงานวิจัยและข้อมูลทางธุรกิจที่เป็นจริง เช่น รายงานหรือสถิติ เพื่อให้ผู้อ่านมั่นใจว่าไม่ใช่แค่ความคิดเห็นส่วนตัวของเรา แต่มีหลักฐานสนับสนุน
3.ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	สำหรับผม เรื่องการอ้างอิงสำคัญมาก เพราะถ้าเราไม่อ้างอิงชัดเจน คนอ่านก็จะไม่มั่นใจว่างานเรามีที่มาที่ไปจริงไหม อีกอย่างถ้าอ้างอิงถูกต้องงานวิจัยเราก็ดูน่าเชื่อถือขึ้นด้วยครับ
4.ผศ.เนาวรัตน์ ปิ่นอำนาจ	สาย IT เราเจอบ่อยว่ามีการก๊อปปี้โค้ดหรือก๊อปปี้โมเดลมาใช้ ถ้าไม่อ้างอิงก็ถือว่าลอกเลียนเหมือนกันนะค่ะ ดังนั้นต้องอธิบายให้ชัดว่าเอามาจากไหน และเราพัฒนาต่อยอดยังไง
5.ดร.สุรพงษ์ วิริยะ	แนะนำให้ให้นักวิจัยเรียนรู้การอ้างอิงรูปแบบมาตรฐาน เช่น APA หรือ IEEE เพราะเวลาเขียนบทความสากล ถ้าเราใช้รูปแบบไม่ถูกต้องวารสารอาจปฏิเสธเลยครับ
6.อาจารย์อุทัยวรรณ แก้วตะคุ	อีกเรื่องคือเรื่องภาพ ตาราง หรือกราฟ หลายคนคิดว่าไม่ต้องอ้างอิงจริง ๆ ต้องอ้างอิงหมด ไม่งั้นก็เข้าข่าย Plagiarism เหมือนกัน

7.ผศ.ดร.โยธิน ศรีโสภา	ในแวดวงการศึกษา เราเน้นการสอนให้นักศึกษาเข้าใจตั้งแต่แรกว่าการอ้างอิงไม่ใช่การระ แต่เป็นการให้เกียรติเจ้าของความรู้ และเป็นการเชื่อมโยงงานใหม่กับงานเก่าให้มีคุณค่า
8.ผศ.ดร.สิทธิพร เขาอู่	ผมเห็นว่านักวิจัยควรใช้ภาษาของตัวเองในการเขียนมากกว่าคัดลอกตรง ๆ การ paraphrase ที่ดีบวกับการอ้างอิงที่ถูกต้อง จะทำให้งานของเรามีเอกลักษณ์และไม่เสี่ยงเรื่อง Plagiarism ครับ
9.ผศ.ปองปรีดา ทองมาดี	ด้านกฎหมาย การลอกเลียนถือว่าจะละเมิดลิขสิทธิ์ได้เลยนะครับ ไม่ใช่แค่ผิดจรรยาบรรณงานวิชาการ ดังนั้นนักวิจัยควรตระหนักกว่าเป็นเรื่องที่มีผลทางกฎหมายด้วย

สรุป/แนวปฏิบัติ

จากการแลกเปลี่ยนของอาจารย์ทั้ง 9 ท่าน เกี่ยวกับการอ้างอิงและการป้องกันการลอกเลียน (Plagiarism) ดังนี้

1. **อ้างอิงอย่างถูกต้องและครบถ้วน** ทั้งข้อความ ตาราง รูปภาพ สถิติ รวมถึงโค้ดหรือโมเดลที่นำมาใช้ โดยเลือกใช้รูปแบบการอ้างอิงตามมาตรฐานที่วารสารกำหนด เช่น APA, IEEE หรือ Chicago
2. **ใช้เครื่องมือช่วยตรวจสอบการลอกเลียน** เช่น Turnitin หรือ Grammarly Plagiarism Checker เพื่อยืนยันความถูกต้องก่อนส่งบทความ
3. **พัฒนาทักษะการเขียนเชิงวิชาการด้วยภาษาของตนเอง** โดยเน้นการอธิบายและการสังเคราะห์ ไม่คัดลอกมาทั้งหมด
4. **ให้เกียรติแหล่งที่มาและเจ้าของความรู้** เพราะการอ้างอิงไม่เพียงช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือ แต่ยังสะท้อนถึงความซื่อสัตย์ทางวิชาการ
5. **ตระหนักถึงผลทางกฎหมายและจริยธรรม** การลอกเลียนถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบทั้งต่อชื่อเสียงและความรับผิดชอบทางกฎหมายของผู้เขียน

อาจารย์ปานทิพย์ แสนสง
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ
ผู้สรุป

บันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ครั้งที่ 8: 16/02/2568

ณ ห้อง 431 มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

ผู้เข้าร่วมการแลกเปลี่ยน

1. ผศ.ดร.กฤษณะ	ดาราเรือง
2. ดร.ดาริน	รุ่งกลิ่น
3. ผศ.จารุวรรณ	กมลสินธุ์
4. ผศ.เนาวรัตน์	ปิ่นอำนาจ
5. ดร.สุรพงษ์	วิริยะ
6. อาจารย์อุทัยวรรณ	แก้วตะคุ
7. ผศ.ดร.โยธิน	ศรีโสภา
8. ผศ.ดร.สิทธิพร	เขื่อน
9. ผศ.ปองปรีดา	ทองมาดี

หัวข้อ : การเลือกวารสารวิชาการที่เหมาะสม

1.ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	ผมมองว่าการเลือกวารสารต้องดูความสอดคล้องกับสาขาและประเด็นวิจัยครับ งานที่เราทำด้านการพัฒนาองค์กร ถ้าไปลงวารสารที่เน้นธุรกิจทั่วไปก็อาจจะไม่โดนจุดเป้า ๆ ต้องหาที่มีขอบเขตตรงกับงาน จะมีโอกาสผ่านมากกว่า
2.ผศ.ปองปรีดา ทองมาดี	ของผมต่างหน่อยครับ การเลือกวารสารด้านกฎหมายต้องดูว่ามีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากวงวิชาการหรือองค์กรวิชาชีพกฎหมาย เพราะถ้าเลือกผิดเล่ม บทความจะไม่มีน้ำหนักทางวิชาการในสายวิชาชีพเราเลย
3.ผศ.จารุวรรณ กมลสินธุ์	นอกจากสอดคล้องแล้ว ต้องดูคุณภาพของวารสารด้วย เช่น อยู่ในฐานข้อมูล Scopus หรือ TCI กลุ่ม 1 กลุ่ม 2 เพราะมันส่งผลต่อการยอมรับและประโยชน์ในการนับผลงานด้วย
4.ผศ.เนาวรัตน์ ปิ่นอำนาจ	ในสาย IT เจอปัญหาว่าวารสารบางเล่มไม่อัปเดตเรื่องเทคโนโลยีเลยกว่าจะตีพิมพ์ บางทีเนื้อหาที่ล้าสมัยไปแล้ว ดังนั้นต้องเลือกวารสารที่มีรอบการตีพิมพ์ถี่ และมีบทความล่าสุดในสาขาเราจริง ๆ

5.ดร.สุรพงษ์ วิริยะ	ใช้ครับ และต้องตรวจสอบด้วยว่า วารสารนั้นมีระบบ submission ที่ทันสมัย มี online system ตรวจสอบสถานะได้ ไมอย่างนั้นเราจะเสียเวลาเยอะ
6.อาจารย์อุทัยวรรณ แก้วตะคุ	สำหรับสายเทคโนโลยี ต้องดูด้วยว่าวารสารเปิดรับงานในรูปแบบไหน บางเล่มเน้นทฤษฎี บางเล่มเน้น case study หรือ application ถ้าเลือกไม่ตรงแนว เขาจะไม่รับทันทีเลยคะ
7.ผศ.ดร.โยธิน ศรีโสภาก	คิดว่าควรดูด้วยว่าวารสารนั้นมีกลุ่มผู้อ่านเป็นใคร ถ้าเราอยากให้บทความไปถึงครู อาจารย์ หรือผู้บริหารสถานศึกษา ควรเลือกวารสารที่เข้าถึงกลุ่มนั้นจริง ๆ ไม่ใช่เน้นแต่วารสารที่จัดอันดับสูงอย่างเดียว
8.ผศ.ดร.สิทธิพร เขาอุ่น	ในแง่รัฐศาสตร์ ผมเชื่อว่าวารสารบางเล่มมีแนวทางทางความคิดชัดเจน ถ้าเราส่งงานที่ไม่สอดคล้องกับทิศทางของวารสาร ก็จะถูกปฏิเสธตั้งแต่แรกเลย ดังนั้นต้องศึกษาวารสารอย่างละเอียดก่อนส่งครับ
9.ดร.ดาริน รุ่งกลิ่น	อยากเสริมว่า ต้องดูด้วยว่าวารสารนั้นมีกระบวนการพิจารณาอย่างไร บางวารสารรีวิวเข้มงวดมาก ทำให้บทความที่ผ่านมามีคุณภาพสูง แต่ถ้าเจอวารสารที่ง่ายเกินไปก็อาจโดนตีตราว่าเป็น predatory journal ได้

สรุป

จากการแลกเปลี่ยนของอาจารย์ทั้ง 9 ท่าน เกี่ยวกับการเลือกวารสารวิชาการที่เหมาะสม ดังนี้

1. **ความสอดคล้องของสาขาและหัวข้อวิจัย** – เลือกวารสารที่ครอบคลุมประเด็นวิจัยของตนอย่างตรงประเด็น เพื่อลดความเสี่ยงถูกปฏิเสธ
2. **คุณภาพและฐานข้อมูล** – ตรวจสอบว่ามีการจัดอยู่ในฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เช่น Scopus, Web of Science หรือ TCI
3. **มาตรฐานการพิจารณา** – พิจารณาความเข้มงวดและความโปร่งใสของกระบวนการ peer review เพื่อให้บทความมีคุณภาพสูง
4. **ความทันสมัยของเนื้อหา** – สำหรับงานด้านเทคโนโลยีและสาขาที่เปลี่ยนแปลงเร็ว ควรเลือกวารสารที่ตีพิมพ์ต่อเนื่องและมีบทความล่าสุด
5. **ระบบการส่งบทความ** – ควรเลือกวารสารที่มีระบบ online submission ชัดเจนและสามารถติดตามความคืบหน้าได้

6. **รูปแบบงานวิจัยที่เปิดรับ** – ตรวจสอบว่าวารสารรับบทความเชิงทฤษฎี เชิงปฏิบัติ หรือ case study เพื่อเลือกให้เหมาะกับลักษณะงานของตน
7. **ความน่าเชื่อถือในวิชาชีพ** – โดยเฉพาะสายสังคมศาสตร์และกฎหมาย ต้องเลือกวารสารที่ได้รับการยอมรับจากวงการและองค์กรวิชาชีพ
8. **กลุ่มเป้าหมายของผู้อ่าน** – เลือกวารสารที่สอดคล้องกับกลุ่มผู้อ่านที่ต้องการเข้าถึง เช่น นักวิชาการ ครู อาจารย์ ผู้ปฏิบัติงาน
9. **ทิศทางและแนวคิดของวารสาร** – ศึกษาแนวทางการตีพิมพ์และปรัชญาของวารสาร เพื่อให้เนื้อหาสอดคล้องและเพิ่มโอกาสการได้รับการตีพิมพ์

อาจารย์ปานทิพย์ แสนสง
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ ผู้สรุป

บันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ครั้งที่ 9: 15/03/2568

ณ ห้อง 431 มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

ผู้เข้าร่วมการแลกเปลี่ยน

1. ผศ.ดร.กฤษณะ	ดาราเรือง
2. ดร.ดาริน	รุ่งกลิ่น
3. ผศ.จารุวรรณ	กมลสินธุ์
4. ผศ.เนาวรัตน์	ปิ่นอำนาจ
5. ดร.สุรพงษ์	วิริยะ
6. อาจารย์อุทัยวรรณ	แก้วตะคุ
7. ผศ.ดร.โยธิน	ศรีโสภา
8. ผศ.ดร.สิทธิพร	เขาอ่อน
9. ผศ.ปองปรีดา	ทองมาดี

หัวข้อ : กระบวนการส่งบทความและการตอบกลับจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review)

1.ผศ.เนาวรัตน์ ปิ่นอำนาจ	ในสาย IT จะเน้นเรื่อง <i>Technical Soundness</i> มาก บางครั้งบทความไม่ใช่ว่าผิด แต่ Reviewer อยากให้เราอธิบายขั้นตอนการทดลองให้ชัดเจนขึ้น หรือแสดงผลการวิเคราะห์ให้ reproducible ได้ ดังนั้นต้องเก็บข้อมูลและโค้ดให้พร้อม
2.ดร.ดาริน รุ่งกลิ่น	เจอบ่อยว่า บางคนส่งบทความที่ยังไม่สมบูรณ์ หวังว่าผู้ทรงคุณวุฒิจะช่วยแก้ไข ซึ่งไม่ใช่หน้าที่ของ Reviewer เลยนะคะ เราควรส่งบทความที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นมาแล้ว เช่น การใช้เครื่องมือตรวจ Plagiarism การตรวจภาษา
3.ผศ.จารุวรรณ กมลสินธุ์	เสริมว่า เวลาที่เราได้รับความคิดเห็นกลับมา ไม่ว่าจะถูกติติงมากแค่ไหน เราควรมองว่าเป็นโอกาสในการพัฒนา ไม่ใช่การถูกตำหนิ เพราะ Reviewer เขามีหน้าที่ช่วยยกระดับคุณภาพงานวิจัยเราให้ดีขึ้น
4.ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	เวลาเราส่งบทความไปที่วารสาร ผมมองว่าต้องศึกษา <i>Guidelines</i> ของวารสารให้ละเอียดก่อนนะครับ เช่น รูปแบบการเขียน การอ้างอิง เพราะถ้าไม่ตรงตามเกณฑ์เบื้องต้น บทความเราจะถูกส่งกลับทันทีโดยไม่เข้าสู่กระบวนการรีวิด้วยซ้ำ

5.ผศ.ปองปรีดา ทองมาดี	ในสายกฎหมาย การตีความคำวิจารณ์จาก Reviewer สำคัญมาก เพราะภาษากฎหมายค่อนข้างละเอียด เราต้องอธิบายเหตุผลของการแก้ไข หรือหากไม่สามารถแก้ตามได้ทุกข้อ ก็ควรให้เหตุผลเชิงวิชาการรองรับ
6.อาจารย์อุทัยวรรณ แก้วตะคุ	การตอบ Reviewer ต้องละเอียดนะคะ เช่น ถ้า Reviewer บอกว่าอยากให้เพิ่มเติมข้อมูล เราควรตอบเป็นข้อ ๆ ว่าแก้ไขแล้วตรงไหน พร้อมหน้าและบรรทัดที่แก้ไข ไม่ใช่แค่ตอบว่า 'แก้ไขแล้ว' แบบสั้น ๆ
7.ผศ.ดร.โยธิน ศรีโสภา	การจัดทำ <i>Response Letter</i> เป็นทักษะสำคัญ ต้องเขียนอย่างสุภาพ แสดงความเคารพต่อความคิดเห็นของ Reviewer แม้ว่าเราจะไม่เห็นด้วยบางข้อก็ตาม ควรใช้คำว่า 'ขอบคุณสำหรับข้อเสนอแนะ' ก่อนอธิบายเหตุผลเสมอ
8.ผศ.ดร.สิทธิพร เขานุ่น	ผมอยากย้ำว่า กระบวนการ Peer Review เป็นมาตรฐานสากลที่ทำให้งานของเรามีคุณภาพ การได้รับความเห็นจึงไม่ใช่เรื่องเสียหาย แต่เป็นขั้นตอนที่ทำให้งานของเราน่าเชื่อถือมากขึ้น
9.ดร.สุรพงษ์ วิริยะ	ผมมองว่าอย่าท้อถ้าบทความถูกปฏิเสธนะครับ มันไม่ใช่จุดจบ บางครั้งบทความของเราอาจเหมาะกับอีกวารสารมากกว่า เราแค่ต้องเรียนรู้จากข้อเสนอแนะ แล้วปรับแก้ก่อนส่งไปใหม่

สรุป

จากการแลกเปลี่ยนของอาจารย์ทั้ง 9 ท่าน เกี่ยวกับกระบวนการส่งบทความและการตอบกลับจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ดังนี้

1. **ตรวจสอบความพร้อมก่อนส่ง** – ปรับบทความให้สอดคล้องกับ *Guidelines* ของวารสาร ตรวจสอบ Plagiarism และตรวจทานภาษาให้เรียบร้อย
2. **ส่งบทความที่สมบูรณ์** – ไม่ควรหวังพึ่ง Reviewer มาช่วยแก้ไขงานแทน ควรตรวจสอบความถูกต้องเบื้องต้นอย่างรอบคอบ
3. **เปิดใจรับคำวิจารณ์** – มองข้อเสนอแนะจาก Reviewer เป็นโอกาสพัฒนางาน ไม่ใช่การตำหนิ
4. **ให้รายละเอียดในการแก้ไข** – ตอบ Reviewer อย่างเป็นระบบ ระบุข้อที่แก้ไข หน้า และบรรทัดที่ปรับปรุง
5. **จัดทำ Response Letter อย่างสุภาพ** – ขอบคุณทุกคำแนะนำ แสดงความเคารพ แม้จะไม่เห็นด้วย ก็ควรอธิบายด้วยเหตุผลเชิงวิชาการ
6. **เก็บข้อมูลการวิจัยอย่างครบถ้วน** – โดยเฉพาะในสาย IT ต้องสามารถอธิบายขั้นตอนให้ reproducible ได้

7. ไม่ทอดทิ้งบทความถูกปฏิเสธ – นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงและหาวารสารที่เหมาะสมกว่า
8. ให้เหตุผลทางวิชาการเมื่อไม่แก้ตามคำแนะนำ – โดยเฉพาะสายสังคมศาสตร์และกฎหมาย ต้องใช้หลักการรองรับอย่างชัดเจน
9. ตระหนักว่ากระบวนการ Peer Review คือการพัฒนาคุณภาพงานวิจัย – เป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้งานน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

อาจารย์ปานทิพย์ แสนสง
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ
ผู้สรุป

บันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ครั้งที่ 10: 12/04/2568

ณ ห้อง 226 มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

ผู้เข้าร่วมการแลกเปลี่ยน

1. ผศ.ดร.กฤษณะ	ดาราเรือง
2. ดร.ดาริน	รุ่งกลิ่น
3. ผศ.จารุวรรณ	กมลสินธุ์
4. ผศ.เนาวรัตน์	ปิ่นอำนาจ
5. ดร.สุรพงษ์	วิริยะ
6. อาจารย์อุทัยวรรณ	แก้วตะคุ
7. ผศ.ดร.โยธิน	ศรีโสภา
8. ผศ.ดร.สิทธิพร	เขาคูน
9. ผศ.ปองปรีดา	ทองมาดี

หัวข้อ : การพัฒนาตนเองเพื่อความต่อเนื่องในการทำวิจัยและตีพิมพ์

1.ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	สำหรับผม การพัฒนาตนเองเริ่มจากการจัดการเวลาอย่างมีระบบครับ ต้องแบ่งเวลาให้ชัดเจน ทั้งการสอน งานบริการวิชาการ และงานวิจัย ถ้าไม่มีวินัยในเรื่องนี้ งานวิจัยจะสะดุดได้ง่าย
2.ดร.ดาริน รุ่งกลิ่น	ดิฉันคิดว่าการพัฒนาตนเองอยู่ที่การเรียนรู้ต่อเนื่อง ต้องอ่านบทความใหม่ๆ ในสาขาอยู่เสมอ เพราะโลกธุรกิจเปลี่ยนแปลงเร็ว ถ้าเราตามไม่ทัน งานวิจัยก็ไม่ทันสมัย
3.ผศ.จารุวรรณ กมลสินธุ์	อีกเรื่องคือการสร้างเครือข่ายนะค่ะ ทั้งในและนอกสถาบัน การได้แลกเปลี่ยนกับนักวิจัยท่านอื่น ช่วยให้เราได้มุมมองใหม่ ๆ และบางครั้งยังได้ทำงานวิจัยร่วมกันด้วย
4.ผศ.เนาวรัตน์ ปิ่นอำนาจ	ในมุมมองนะค่ะ งานวิจัยด้าน IT ต้องอัปเดตเครื่องมือและเทคโนโลยีใหม่ๆ ตลอดเวลา การพัฒนาตนเองจึงไม่ใช่แค่อ่าน แต่ต้องลงมือทดลองและฝึกใช้งานจริงด้วย
5.ดร.สุรพงษ์ วิริยะ	ใช่เลยครับ ผมเสริมว่าเราควรเรียนรู้วิธีการใช้ซอฟต์แวร์สนับสนุนงานวิจัย เช่น โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล หรือเครื่องมือช่วยอ้างอิง จะช่วยให้งานวิจัยทำได้เร็วขึ้นและมีคุณภาพ

6.อาจารย์อุทัยวรรณ แก้วตะคุ	มองว่าการเผยแพร่ผลงานวิจัยในช่องทางออนไลน์ เช่น ResearchGate หรือ Google Scholar ก็เป็นการพัฒนาตนเองอีกแบบหนึ่ง เพราะทำให้เราเห็น feedback จากนักวิชาการทั่วโลก
7.ผศ.ดร.โยธิน ศรีโสภา	การพัฒนาตนเองคือการมีที่ปรึกษาหรือ mentor เพราะบางครั้งเราขาดแรงบันดาลใจ การได้คำแนะนำจากผู้ที่มีประสบการณ์จะช่วยให้เราเดินต่อไปได้อย่างมั่นใจ
8.ผศ.ดร.สิทธิพร เขาคูน	ผมอยากเน้นเรื่องการตั้งเป้าหมายระยะยาวนะครับ เช่น ภายใน 3 ปี ต้องมีผลงานตีพิมพ์กี่ชิ้น การมีเป้าหมายที่ชัดเจนจะทำให้เรามีแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
9.ผศ.ปองปรีดา ทองมาตี	ในสายกฎหมาย การพัฒนาตนเองต้องเน้นการติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายและคำพิพากษาใหม่ ๆ ตลอดเวลา งานวิจัยจึงจะมีความทันสมัยและสามารถตีพิมพ์ในวารสารที่เข้มข้นได้

สรุป

จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถสรุปแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาตนเองเพื่อความต่อเนื่องในการทำวิจัยและตีพิมพ์ได้ ดังนี้

1. การจัดการเวลาอย่างมีวินัย เพื่อสร้างสมดุลระหว่างภาระงานสอน บริการวิชาการ และงานวิจัย
2. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยติดตามองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทั้งจากงานวิจัยและการเปลี่ยนแปลงในวิชาชีพ
3. การสร้างเครือข่ายวิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและสร้างโอกาสทำวิจัยร่วมกัน
4. การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและเครื่องมือวิจัย รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานผ่านแพลตฟอร์มวิชาการสากล
5. การติดตามความเปลี่ยนแปลงในกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง สำหรับงานวิจัยเชิงกฎหมายและสังคมศาสตร์
6. การมีที่ปรึกษาหรือผู้ให้คำแนะนำ (Mentor) เพื่อเสริมแรงบันดาลใจและความมั่นใจในการทำงานวิจัย
7. การตั้งเป้าหมายระยะยาวและวางแผนอย่างชัดเจน เพื่อสร้างแรงขับเคลื่อนและความต่อเนื่องในการผลิตผลงานวิจัย

อาจารย์ปานทิพย์ แสนสง
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ
ผู้สรุป